Gemeente *Stein*

BESTUURSRAPPORTAGE 2023

Dat maakt
Stein voor mij ...

Voorwoord

Voor u ligt de bestuursrapportage 2023 van de gemeente Stein. Met deze bestuursrapportage informeren wij u over de verwachte afwijkingen in de uitvoering van de beleidsvoornemens, zoals opgenomen in de door uw gemeenteraad vastgestelde programmabegroting 2023.

De afwijkingen zijn toegelicht bij de betreffende programma's. Deze rapportage betreft een afwijkingsrapportage waarin alleen de afwijkingen in uitvoering, planning, inhoud, investeringen en/of geld zijn opgenomen.

Alle relevante informatie is geclusterd per programma. Op deze wijze vindt u alle informatie (inhoudelijk en financieel) op een plek. Dit bevordert de leesbaarheid en het inzicht in het betreffende programma.

In het hoofdstuk 'financiële begroting' zijn de financiële gevolgen van deze rapportage voor het lopende jaar en de meerjarenraming per programma opgenomen.
In de bijlagen treft u een overzicht van het investeringsplan en de reserves en voorzieningen aan.

Het college van burgemeester en wethouders

Inhoudsopgave

Voorwoord 3

Inhoudsopgave 4

ALGEMEEN 5

Leeswijzer 5
Financiële samenvatting 6

PROGRAMMA'S 7

Veiligheid 7
Verkeer, vervoer en water 8
Economie 10
Onderwijs 11
Sport, cultuur en recreatie 12
Sociaal Domein 14
Volksgezondheid en milieu 17
Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting 19
Bestuur en ondersteuning en algemene dekkingsmiddelen 22

PARAGRAFEN 28

Grondbeleid 28

FINANCIELE BEGROTING 29

Totaal lasten en baten 29

BIJLAGEN 30

Bijlage I Reserves en voorzieningen 30
Bijlage II Investeringsplanning 32

ALGEMEEN

Leeswijzer

De opbouw van de bestuursrapportage (berap) 2023 is als volgt.
Algemeen
De bestuursrapportage 2023 begint met een hoofdstuk Algemeen, met daarin:

- Leeswijzer
- Financiële samenvatting

Programma's
In dit hoofdstuk komen de programma's aan bod. In de toelichtingen wordt ingegaan op de afwijkingen van de uitvoeringsmaatregelen en de financiële mutaties.

Paragrafen
Hierin wordt ingegaan op de afwijkingen van de paragrafen. In de paragrafen worden aspecten beschreven, die dwars door de programma's heen lopen. De meeste paragrafen zijn door het 'Besluit Begroting en Verantwoording' wettelijk voorgeschreven.

Financiële begroting
Het vierde gedeelte bevat een totaaloverzicht van de baten en lasten zowel voor 2023 als de meerjarenraming.

Bijlagen
In het laatste deel staat informatie over onder andere reserves en voorzieningen en de investeringsplanning, inclusief de toelichting hierop.

Financiële samenvatting

Onderstaand treft u een overzicht aan van het verloop van het algemeen begrotingsbeeld 2023, inclusief de in deze bestuursrapportage opgenomen mutaties. De nadelen in deze bestuursrapportage worden aangeduid met een '-' teken, behalve indien specifiek sprake is van 'lasten' of 'baten'.
Deze bestuursrapportage heeft een meerjarig effect. Het effect van de meicirculaire 2023 is meerjarig in deze bestuursrapportage verwerkt. De extra incidentele middelen, die via de algemene uitkering worden uitgekeerd, zijn ook dusdanig financieel vertaald en komen ten gunste van de algemene middelen. In onderstaand overzicht is dit effect weergegeven. Het verloop van het begrote exploitatiesaldo is als volgt:

Omschrijving	2023	2024	2025	2026
Primaire begroting 2023 (incl. amendement)	866	3.023	4.731	1.206
Mutaties raadsbesluiten				
Aanvullend krediet Avonturijn	-6	-45	-29	-29
Laagdrempelig ontmoeten	-19	-19	-19	-19
Ophogen ziek en piekpot	-700			
MKB noodfonds				
Slotwijziging 2022	217	-14	-28	-29
Stationsomgeving Beek-Elsloo	-4	-8	-19	-18
Bestuursrapportage 2023:				
- Overige mutaties	-259	-709	-880	-1.109
- September/Decembercirculaire	608	616	623	1.853
- Meicirculaire	629	325	198	-1.147
Begroot exploitatie saldo	**1.332**	**3.169**	**4.577**	**708**

PROGRAMMA'S

Veiligheid

Crisisbeheersing en brandweer

Jaarrekening Veiligheidsregio Zuid-Limburg VRZL
De VRZL heeft een negatief resultaat behaald over 2022 van € 401.920.
Dit incidenteel negatief resultaat wordt in rekening gebracht bij de deelnemende gemeenten. Voor de gemeente Stein betekent dit een eenmalige bijdrage in dit resultaat van € 14.094.

Autonome ontwikkelingen
CAO lonen
In de begroting VRZL 2023 is een loonkostenstijging verwerkt van 2,8% die volledig gedekt wordt door de indexering van de gemeente bijdrage. Recent is er een principeakkoord gesloten met de vakbonden inzake een nieuwe CAO. Dat heeft ertoe geleid dat er een loonstijging is afgesproken van ca. 10%.

Energiekosten
De VRZL verwacht voor 2023 een aanzienlijk tekort op de begroting als gevolg van de hogere energiekosten en de oplopende inflatie. Inzake de energiekosten is een gezamenlijk aanbestedingstraject doorlopen met het Collectief Zuid Limburg. Op basis van de verwachte energiekosten 2023 en inschatting van het prijsindexcijfer 2023, wil VRZL het begrote tekort op de energielasten 2023 van € 1.358.700 incidenteel extra laten compenseren door de deelnemende gemeenten in 2023.

Voor de gemeente Stein zal dit een extra incidentele bijdrage voor 2023 betekenen voor energiekosten van € 45.928 en een structurele extra bijdrage in de loonkosten vanaf 2023 van € 70.755

Afwikkeling zienswijzeprocedure FLO (functioneel leeftijdsontslag)
Dit betreft een structurele reguliere bijdrage van deelnemende gemeenten VRZL met een omvang van in totaal € 560.000,- met ingang van 2023. Op 15 december 2022 heeft in Stein de gemeenteraad hierover geen zienswijze ingediend. Voor de gemeente Stein zal dit met ingang van 2023 een extra bijdrage betekenen van circa € 19.000. In de begroting 2023 is hiermee nog geen rekening gehouden. Vanaf 2024 is dit wel al verwerkt in de begroting van de VRZL.

Wat gaat het kosten ?

Baten en lasten

(x € 1.000)	2023 primaire begroting	2023 begrotings-wijzigingen tot berap	2023 mutaties in berap	2024	2025	2026
				Meerjarenraming na berap		
Lasten	2.733	148	2.882	2.810	2.852	2.794
Baten	100	1	100	102	103	103
Saldo van baten en lasten	**-2.634**	**-148**	**-2.781**	**-2.708**	**-2.749**	**-2.691**

Verkeer, vervoer en water

Verkeer en vervoer

Openbare verlichting
Beleidskaders
Samen met de nieuwe beheerder is einde 2022 en begin 2023 een geactualiseerd beleidsplan opgesteld voor de periode 2023 - 2027. Het onderhoud van de openbare verlichting is in 2022 opnieuw aanbesteed.

Beheerplannen
Het beheer en onderhoud van de openbare verlichting wordt uitgevoerd door 2 partijen. Namelijk een partij voor het beheer en een partij voor het onderhoud. Bij openbare verlichting is geen sprake van achterstallig onderhoud.

Financiële vertaling
De financiële gevolgen van het nieuwe beleidsplan OVL 2023 - 2027 zijn in het nieuwe beleidsplan meegenomen en aan de Raad ter goedkeuring voorgelegd. De kostprijs voor het beheer en onderhoud wordt de komende periode gereduceerd ten opzichte van de periode tot en met 2021. Deze reductie van kosten loopt op van € 161.145 in 2023 tot € 221.153 in 2026.

Garantstelling A2 dwarsliggers
In 2017 heeft Rijkswaterstaat een garantstelling van de gemeente Stein ontvangen. Het gaat hier om een bijdrage in de vorm van een gemeentelijke garantstelling aan de drie dwarsverbindingen bij de verbreding van de A2 Vonderen - Kerensheide. Het bedrag van de garantstelling is vastgesteld op maximaal € 77.000.
Om definitief te gunnen dient onder andere de financiële dekking geborgd te zijn. Rijkswaterstaat heeft dan ook verzocht de door de betrokken gemeenten en de provincie in 2017 toegezegde financiële garantstelling voor de drie dwarsverbindingen schriftelijk gestand te doen. Deze schriftelijke gestand doening is aan Rijkswaterstaat overhandigd. Er wordt een verrekening tussen de betrokken gemeenten en de provincie en het Rijk verwacht in 2024.

Zwerfafval
Tot en met 2022 ontving de gemeente €1,08 per inwoner vanuit de zwerfafvalvergoeding. Per 1-1-2023 vervalt de zwerfafvalvergoeding. Hiervoor komt het volgende in de plaats:

- Het Afvalfonds Verpakkingen betaalt gemeenten vanaf 1 januari 2023 voor het aandeel verpakkingen in openbare prullenbakken. In 2023 ontvangt de gemeente een vergoeding van € 0,76 per inwoner van Afvalfonds Verpakkingen, in totaal €19.000.
- Daarnaast gaat per 1-1-2023 de SUP-richtlijn (singel use plastics) in werking. Dit betekent dat producenten gaan meebetalen aan de opruimkosten van zwerfafval. Dit gaat specifiek over het aandeel plastic verpakkingen in het zwerfafval. Gemeenten (en andere gebiedsbeheerders) ontvangen hiervoor een vergoeding voor daadwerkelijk gemaakte kosten. De vergoeding is niet gelabeld en wordt uitgekeerd via algemene middelen. De hoogte van de vergoeding uit de SUP-richtlijn wordt medio 2024 bekend en wordt met terugwerkende kracht uitbetaald over 2023.

Indexeringen

Prijzen van consumentengoederen- en diensten waren in 2022 hoger dan in 2021. De inflatie werkt uiteindelijk door in de tarieven 2023 van producten en diensten.

De impact op dit programma van de doorgevoerde prijsindexeringen bedraagt € 271.000. Dit heeft voornamelijk te maken met de aanzienlijk hogere kosten van asfalt en indexering van een raamovereenkomst onderhoud wegen.

Wat gaat het kosten ?

Baten en lasten

(x € 1.000)	2023 primaire begroting	2023 begrotings-wijzigingen tot berap	2023 mutaties in berap	2023	2024 Meerjarenraming na berap	2025 Meerjarenraming na berap	2026 Meerjarenraming na berap
Lasten	5.249	-11	25	5.263	5.467	5.651	6.007
Baten	547		19	566	566	566	566
Saldo van baten en lasten	**-4.703**	**11**	**-6**	**-4.698**	**-4.902**	**-5.085**	**-5.441**

Economie

Wat gaat het kosten ?

Baten en lasten

(x € 1.000)	2023 primaire begroting	2023 begrotings-wijzigingen tot berap	2023 mutaties in berap	2023	2024 Meerjarenraming na berap	2025 Meerjarenraming na berap	2026 Meerjarenraming na berap
Lasten	1.136	220	-18	1.337	781	798	801
Baten	307			307	311	298	303
Saldo van baten en lasten	**-829**	**-220**	**18**	**-1.030**	**-469**	**-500**	**-498**

Onderwijs

Onderwijshuisvesting

Tijdelijke huisvesting Groenewald
Tijdens de oordeelsvormende raad op 23 juni 2022 is het voorstel besproken over het eindrapport van de business case "Uitbreiding Groenewald". Aansluitend heeft de raad hiermee ingestemd. Dit besluit betekende definitief groen licht om met dit project aan de slag te gaan.
Stichting LVO, bevoegd gezag van Groenewald, fungeert als bouwheer. Vanuit die rol heeft men Architecten a/d Maas gecontracteerd om de plannen verder uit te werken. De planning gaat ervan uit dat de werkzaamheden starten in oktober 2023 en de nieuwe vleugel in januari 2025 in gebruik kan worden genomen.
Totdat de uitbreiding is gerealiseerd is het noodzakelijk te kunnen beschikken over de 12 semipermanente lokalen om de leerlingen te huisvesten. Daarom is door de directie van de school het verzoek ingediend de huur van deze tijdelijke huisvesting te verlengen t/m het schooljaar 2024/2025. Wij staan hier positief tegenover en hebben de hiermee samenhangende financiële gevolgen vertaald in de nu voorliggende bestuursrapportage.
Belangrijk om nog te vermelden is dat de omgevingsvergunning voor deze lokalen, op grond van de huidige bepalingen, nog één keer met 5 jaar kon worden verlengd. Hierdoor is het mogelijk om gebruik te kunnen blijven maken van de 6 verdiepingslokalen.
Voor 2023 dient er een bedrag van € 6.000 bijgeraamd te worden, in 2024 een bedrag van € 49.000, en in 2025 een bedrag van € 77.900.

Onderwijsbeleid en leerlingenzaken

Specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid
De voorlopige beschikking van de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid is voor een bedrag van € 20.000 lager dan in de begroting 2023 rekening mee was gehouden. In 2022 was de definitieve beschikking OAB € 243.000. De voorlopige beschikking 2023 betreft een bedrag van € 216.000.

Indexeringen

Prijzen van consumentengoederen- en diensten waren in 2022 gemiddeld 10,0 procent hoger dan in 2021. De inflatie werkt uiteindelijk door in de tarieven 2023 van producten en diensten.
De impact op dit programma van de doorgevoerde prijsindexeringen bedraagt € 24.000.

Wat gaat het kosten ?

Baten en lasten

	2023				2024	2025	2026
	primaire begroting	begrotings-wijzigingen tot berap	mutaties in berap		Meerjarenraming na berap		
(x € 1.000)							
Lasten	3.291	-56	256	3.491	3.495	3.660	3.566
Baten	476		195	671	570	473	478
Saldo van baten en lasten	**-2.815**	**56**	**-61**	**-2.820**	**-2.925**	**-3.187**	**-3.089**

Sport, cultuur en recreatie

Sportbeleid en activering

Brede SPUK
Per 2023 bundelt het ministerie van VWS uitkeringen voor gemeenten gericht op het stimuleren van gezondheid, sport en bewegen, cultuurparticipatie en het versterken van de sociale basis te bundelen in één 'specifieke uitkering' (SPUK). Doel is te komen tot integrale plannen en samenwerking op dit vlak. In totaal gaat het om 15 regelingen, die deels bestaand en deels nieuw zijn. De aanvraag is reeds ingediend, wat betekent dat we voor dit jaar ruim € 511.000 ontvangen om hier mee aan de slag te gaan. In totaal gaat het tot en met 2026 om een uitkering van ruim €1,9 miljoen. Momenteel worden de plannen uitgewerkt, die uiterlijk in september worden ingediend.

De uitgaven en inkomsten zijn verwerkt over verschillende programma's, namelijk Volksgezondheid en Milieu, Sociaal Domein, en Sport, cultuur en recreatie. Betreft een budgettair neutrale mutatie.

Sportaccommodaties

Onderhoudscontract sportvelden
Naar aanleiding van de aanbesteding voor een nieuw onderhoudscontract aan de natuurgras sportvelden dient het geraamde budget met € 25.000 te worden verhoogd.

Cultuurpresentatie, productie en participatie

Coronasteun verenigingen
Er is in 2023 besloten om over het jaar 2021 nog 2 verenigingen coronasteun toe te kennen. dit betreft in totaal een bedrag van € 7.314. Dit wordt gedekt uit de noodfonds reserve (voorheen corona-reserve). HIerover bent u reeds geïnformeerd middels een raadsinformatiebrief d.d. 25 april 2023.

Openbaar groen en (openlucht)recreatie

Levensbomenbos
In de beeldvormende vergadering van 25 januari 2023 bent u geïnformeerd over de plannen ten aanzien van het levensbomenbos. Om deze plannen verder uit te werken en voor te bereiden, wordt voorgesteld in te stemmen met een investeringskrediet van € 247.750. Dit bedrag wordt als volgt verdeeld: € 47.750 (voorbereidingskrediet) in 2023 en € 200.000 (uitvoeringsbudget) in 2024. Tevens wordt voorgesteld om de meerjarige exploitatielasten voor 2023 ad € 3.000, (o.a. voor communicatie), en voor 2024 ad €12.600 (communicatie en onderhoud) op te nemen.

Openbaar groen
Naar aanleiding van de aanbesteding voor een nieuw onderhoudscontract bomenbeheer dient het geraamde budget met € 48.000 structureel te worden bijgesteld.

Vidar
Binnen wijkbeheer vindt er inhuur plaats van Vidar medewerkers. Vanaf 2023 vindt er minder inhuur plaats, vanwege invulling door vaste formatie. De dekking van deze formatie is terug te vinden onder programma Bestuur en ondersteuning en is dus budgettair neutraal verwerkt.

Indexeringen

Prijzen van consumentengoederen- en diensten waren in 2022 gemiddeld 10,0 procent hoger dan in 2021. De inflatie werkt uiteindelijk door in de tarieven 2023 van producten en diensten.
De impact op dit programma van de doorgevoerde prijsindexeringen bedraagt € 135.000. Dit heeft voornamelijk te maken met de stijging van kosten bij openbaar groen en bij de accommodaties.

Wat gaat het kosten ?

Baten en lasten

	2023				2024	2025	2026
	primaire begroting	begrotings-wijzigingen tot berap	mutaties in berap		Meerjarenraming na berap		
(x € 1.000)							
Lasten	5.366	21	337	5.725	5.537	5.576	5.613
Baten	465		333	797	656	663	659
Saldo van baten en lasten	**-4.901**	**-21**	**-5**	**-4.927**	**-4.881**	**-4.913**	**-4.954**

Sociaal Domein

Samenkracht en burgerparticipatie

Financiele gezondheid
Om te kunnen blijven voorzien in de toegenomen vraag naar ondersteuning door minimaregelingen wordt het budget voor financiële gezondheid structureel opgehoogd met € 40.000.

Toegang en eerstelijnsvoorzieningen

Specifieke uitkering versterking clientondersteuning
Onlangs heeft de gemeente Stein bij het ministerie van VWS een specifieke uitkering aangevraagd voor het versterken van cliëntondersteuning. De uitkering is onlangs geaccordeerd waardoor de gemeente Stein een bedrag van € 50.000 heeft ontvangen. In samenwerking met MEE Zuid-Limburg zal een pilot voor één jaar worden opgestart en betreft een waakvlamfunctie. Hiermee wordt tevens de samenwerking opgezocht met enkele Wmo aanbieders op het gebied van Wmo Begeleiding. Met de waakvlamfunctie wordt afschalen van lichte begeleiding naar het voorliggend veld gestimuleerd en indiceren van begeleiding voorkomen. De waakvlamfunctie is voor inwoners met een beperking waarbij er sprake is van lage complexiteit en waar een lichte ondersteuningsbehoefte is.

Clientvolgsysteem
In het kader van de implementatie van het cliëntvolgsysteem zijn er extra incidentele ICT-gerelateerde kosten voorzien, zoals koppelingen en applicatiebeheer. Er dient een bedrag van € 29.000 bijgeraamd te worden.

Inkomensregelingen

Energietoeslag
In begrotingsjaar 2022 was er een restant energietoeslag 2022 van € 151.000. Dit bedrag is via de jaarrekening 2022 bestemd en gestort in een bestemmingsreserve.
In 2023 zal vervolgens dit bedrag worden onttrokken aan deze reserve en toegevoegd worden aan budget energietoeslag 2023. Betreft een budgettaire neutrale mutatie.

BUIG-uitkering
De voorlopige BUIG uitkering 2023 veroorzaakt een negatieve afwijking, deze is namelijk voor een bedrag van € 170.000 lager dan het bedrag wat was begroot in de primaire begroting.

Maatwerkvoorzieningen Wmo

Samenwerking Wmo en leerlingenvervoer Westelijke Mijnstreek
Vanaf 1 juli 2023 worden de samenwerkingsovereenkomst, dienstverleningsovereenkomst en het mandaatbesluit met betrekking tot het uitvoeren van contractmanagement, leveranciersmanagement en inkoop voor wat betreft Wmo en leerlingenvervoer binnen de Westelijke Mijnstreek verlengd. Hierbij zijn ook uitvoeringsafspraken op het gebied van Beschermd wonen aan toegevoegd. Eventuele financiële consequenties zijn nog niet bekend.

Begeleiding (WMO)

Aanbesteding Wmo begeleiding
Sinds 1 januari 2022 zijn nieuwe overeenkomsten afgesloten met ongeveer dertig hoofdaanbieders voor het uitvoeren van Wmo Begeleiding, Groepsbegeleiding en Kortdurend verblijf. De nieuwe

overeenkomsten hebben zich vertaald in nieuwe AmvB reële tarieven en een nieuwe werkwijze. Middels een uitvraag bij de aanbieders zijn de arrangementen omgezet in uren en minuten. De uitgaven van 2022 waren € 1,3 miljoen ten opzichte van € 1,9 miljoen in 2021. Gedurende 2022 is het budget afgeraamd.
Na monitoring wordt het huidige budget begeleiding en dagbesteding voor de jaren 2023 en verder afgeraamd met circa € 375.000.

Maatwerkvoorzieningen WMO

Woningaanpassingen
In het begin van 2023 is de gemeente Stein in samenwerking met de regiogemeenten Westelijke Mijnstreek gestart met de aanbesteding voor Wmo woningaanpassingen. Hiermee worden vanaf 1 juli 2023 nieuwe overeenkomsten gesloten met aannemers voor het uitvoeren van de Wmo woningaanpassingen. Het huidige prijzenboek zal hiermee ook worden geïndexeerd, maar zal vanwege prijsstijging en prijsdaling minimale financiële effecten hebben.

Jeugdhulp

Er heeft op de totale kosten van Jeugd, betreffende de onderdelen Zorg in Natura, LTA , Jeugdbescherming en reclassering en JeugdzorgPlus een structurele aframing kunnen plaatsvinden van € 188.000 op basis van de prognoses van de kosten voor 2023 en verder.

Geescaleerde zorg 18-

Xonar
XONAR is een van de grootste aanbieders van jeugdhulp in onze regio. In de afgelopen jaren is hun exploitatie verliesgevend geweest. Daarom is al enige tijd de frequentie van de reguliere periodieke gesprekken verhoogd en is sinds juli 2022 het draaiboek continuïteit jeugdhulp van kracht. Op XONAR is trede 3 van toepassing wat onder meer inhoudt dat verplicht een herstelplan moet worden opgesteld dat moet leiden tot een duurzaam herstel van de situatie. De Jeugdautoriteit monitort de voortgang van de ontwikkelingen. Uiteindelijk gaat het erom dat de continuïteit van de jeugdhulp verzekerd is.

Het herstelplan is in december 2022 door XONAR opgeleverd. Omdat het herstelplan bedrijfsgevoelige informatie bevat heeft XONAR het document onder geheimhouding met de gemeenten gedeeld. Voor de gemeenteraden is de publieksversie beschikbaar. Het herstelplan is door de gemeenten en de Jeugdautoriteit grondig geanalyseerd. Onze vragen hebben wij met XONAR besproken. Om de continuïteit van de jeugdzorg te borgen is in 2023 een financiële bijdrage van de gemeenten noodzakelijk. Op dit moment wordt samen met XONAR, de Jeugdautoriteit en de regievoerder gewerkt aan de voorbereiding van de besluitvorming. De omvang van de financiële bijdrage is op dit moment nog niet bekend en zal op een later moment vertaald worden in begrotingsjaar 2023.

Indexeringen

Prijzen van consumentengoederen- en diensten waren in 2022 gemiddeld 10,0 procent hoger dan in 2021. De inflatie werkt uiteindelijk door in de tarieven 2023 van producten en diensten.
De impact op dit programma van de doorgevoerde prijsindexeringen bedraagt € 245.000. Dit heeft voornamelijk te maken met de stijging van de tarieven bij de zorgaanbieders die te maken hebben met Cao-stijgingen.

Wat gaat het kosten ?

Baten en lasten

(x € 1.000)	2023 primaire begroting	2023 begrotingswijzigingen tot berap	2023 mutaties in berap	2023	2024	2025	2026
					Meerjarenraming na berap		
Lasten	28.323	1.124	1.280	30.728	28.839	28.905	28.869
Baten	5.360		913	6.273	5.368	5.264	5.220
Saldo van baten en lasten	**-22.963**	**-1.124**	**-368**	**-24.455**	**-23.470**	**-23.642**	**-23.650**

Volksgezondheid en milieu

Riolering

Vanwege de hoge indexering, zijn de onderhouds- en beheerlasten toegenomen. Uitgaande van de geactualiseerde lasten van de gesloten exploitatie van het riool is een onttrekking van € 207.000 uit de voorziening nodig om 100% kostendekking te kunnen realiseren.

Afval

Zoals in de begroting 2023 is vermeld, worden de kosten die voortvloeien uit het Regionaal Uitvoeringsplan VANG 2022-2025 voor 100% gedekt uit de afvalstoffenheffing en komen bovenop de reguliere afvalbegroting. Om de stijging van de incidentele kosten per huishouden te dempen, worden deze verspreid over de doorlooptijd van het uitvoeringsplan in de periode 2023-2025. Daarnaast worden de incidentele kosten gedempt door inzet van het egalisatiereserve (€ 135.000), ook dit wordt verspreid over drie jaar. (3 x € 45.000). In deze berap wordt € 45.000 onttrokken aan de reserve egalisatie afval. Deze mutatie verloopt budgettair neutraal.
Uitvoeringsplan Grondstoffen (UVP)
Per 1-1-2023 is een aantal maatregelen uit het Regionaal Uitvoeringsplan 'Van Afval Naar Grondstof' (VANG) 2022-2025 ingevoerd. Dit zijn frequentieverlaging inzameling restafval (13x per jaar), frequentieverhoging inzameling PMD (26x per jaar), actualisatie gezamenlijke regelgeving (verordening afvalstoffenheffing inclusief uitvoeringsregeling) en aanpassing diftar-tarieven. De (financiële)effecten van deze maatregelen zijn ten tijde van het opstellen van deze bestuursrapportage nog niet bekend en worden daarom tussentijds in 2023 via een Raadsinformatiebrief nader toegelicht.

Milieubeheer

Geluidsvoorzieningen
Via de slotwijziging van 2020 is € 20.000 gereserveerd voor een bijdrage aan het realiseren van een geluidscherm door Haven Stein BV. De realisatie van het geluidscherm is een direct gevolg van het vaststellen van het bestemmingsplan Havenstraat 34-36 vastgesteld. Abusievelijk is verzuimd om het bedrag bij de Slotwijziging 2022 door te schuiven naar 2023. Het geluidscherm is nog niet gerealiseerd. Daarom dient het daarvoor gereserveerde budget opnieuw te worden opgenomen voor 2023.

Energiearmoede
In begrotingsjaar 2022 was er een restant energie-armoede van € 100.324. Dit bedrag is via de jaarrekening 2022 bestemd en gestort in de reserve duurzaamheid.
In 2023 zal vervolgens dit bedrag worden onttrokken aan de reserve duurzaamheid en toegevoegd worden aan budget energie-armoede 2023. Betreft budgettair neutraal.

Duurzaamheid
Vanuit de meicirculaire 2022 zijn er extra middelen beschikbaar gekomen voor uitvoeringskosten klimaatakkoord voor het jaar 2022. Voor de gemeente Stein betrof dit een bedrag van € 203.478. In 2022 hebben er omtrent dit doel geen uitgaven plaatsgevonden, en is dit via de jaarrekening 2022 bestemd en gestort in de reserve duurzaamheid. In 2023 zal vervolgens dit bedrag worden onttrokken aan de reserve duurzaamheid en toegevoegd worden aan budget duurzaamheid 2023. Betreft budgettair neutraal.

Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid (CDOKE)
Tevens zijn er voor 2023-2025 via een specifieke uitkering middelen beschikbaar gekomen voor de gemeente Stein. Het betreft een meerjarige regeling om de capaciteit (bemensing) te vergroten bij decentrale overheden voor de uitvoering van klimaat- en energiebeleid dat bijdraagt aan het behalen van de doelen uit de Klimaatwet. Er is een ruime vrijheid om de middelen te besteden, zo

lang ze binnen de grenzen van de regeling blijven. Hierbij gaat het om de sectoren gebouwde omgeving, elektriciteit, mobiliteit, industrie en overig klimaat- en energiebeleid.

Het totaalbedrag voor de gemeente Stein betreft € 1,4 miljoen verdeeld over drie jaar. Dit wordt zowel aan de lasten als aan de batenkant verwerkt. Het voorschot kan worden gebruikt voor uitgaven in de twee kalenderjaren volgend op het jaar van uitbetaling van het voorschot. Voor de jaren 2023 tot 2025 ontvangen we de volgende bedragen:

- 2023: € 474.228
- 2024: € 478.529
- 2025: € 482.831

Indexeringen

Prijzen van consumentengoederen- en diensten waren in 2022 gemiddeld 10,0 procent hoger dan in 2021. De inflatie werkt uiteindelijk door in de tarieven 2023 van producten en diensten.
De impact op dit programma van de doorgevoerde prijsindexeringen heeft voornamelijk betrekking op rioolonderhoud- en beheer en bedraagt € 138.161.

Wat gaat het kosten ?

Baten en lasten

(x € 1.000)	2023 primaire begroting	2023 begrotings-wijzigingen tot berap	2023 mutaties in berap	2023	2024 Meerjarenraming na berap	2025 Meerjarenraming na berap	2026 Meerjarenraming na berap
Lasten	7.905	191	1.529	9.625	8.736	8.883	8.368
Baten	7.447	16	1.231	8.694	8.361	8.511	8.044
Saldo van baten en lasten	**-458**	**-175**	**-298**	**-931**	**-375**	**-372**	**-324**

Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting

Ruimtelijke ordening

Voorbereidingskrediet Bruisend Hart
Eind 2022 heeft de stuurgroep WAP Nieuwdorp het plangebied en het ontwikkelprogramma voor het Bruisend Hart vastgesteld. Het plan is nader uitgewerkt in een KLC planvoorstel Stein en, met instemming van het College, voorgelegd aan de Provincie voor een financiële bijdrage. In maart 2023 hebben de gemeente en de provincie een KLC samenwerkingsagenda getekend die een projectbijdrage aan de gemeente (groot € 600.000) per 2024 mogelijk maakt. Hiervoor moet door de project betrokken partijen in 2023 diverse planvoorbereiding (w.o. ook de ruimtelijke procedure) worden opgestart. Voor het gemeentelijk aandeel aan de voorbereiding is in de bestuursrapportage 2023 een investeringsbedrag ad € 175.000 opgenomen.

Omgevingswet
De inwerkingtreding van de Omgevingswet is definitief bepaald voor 1 januari 2024. Dit leidt ertoe dat wij bij de implementatie nu concreet naar een einddatum kunnen werken. Daarom wordt de reserve Omgevingswet aangewend voor een aanvullend bedrag van € 115.500 in 2023 en € 80.000 in 2024 om een aantal deelprojecten uit te voeren en af te ronden vóór de inwerkingtreding. Voorbeelden zijn het ophogen van het opleidingsbudget en het maken van toepasbare regels. Omdat de implementatie leidt tot extra werkzaamheden en het de verwachting is dat vóór de inwerkingtreding nog extra ruimtelijke plannen zullen worden ingediend, gebruikmakend van het huidige - bekende- wettelijk stelsel, is ook voorzien in vervangende capaciteit voor de uitvoering van de reguliere taken.

Aanpak Kwadrant Wonen
Gezamenlijk met de woningcorporatie Zaam Wonen wordt werk gemaakt van het toekomstbestendig maken van de woningvoorraad (huur/koop) in het kwadrant Zaam Wonen. De uitvoering inclusief de voorbereiding is opgestart en loopt van 2022 t/m 2026. De kosten voor het gemeentelijk deel (groot onderhoud openbare ruimte en het verduurzamen koopwoningen) zijn gedekt in de begroting 2022-2025 (totaalbudget € 5.142.595) en middels een beschikking vanuit het Volkshuisvestingsfonds (€ 1.684.500). De verdeling van de jaar(deel)budgetten is in de bestuursrapportage 2023 herschikt over de jaren in relatie tot de actuele projectvoortgang.

Stikstofberekeningen
Op 2 november 2022 heeft de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State geoordeeld dat vrijstelling voor de bouw aangaande de stikstofberekening geen stand kan houden. Dat betekent dat in nagenoeg alle gevallen waar sprake is van een Omgevingsvergunning een stikstofberekening moet worden gedaan. Het toetsen van de berekeningen is specialistisch werk en de benodigde expertise is in de organisatie niet beschikbaar. Daarom wordt voor een totaalbedrag van € 14.500 een raamovereenkomst gesloten met een adviesbureau.

Grondexploitatie

Bij de samenstelling van de jaarrekening 2022, januari 2023, heeft tevens de herziening van de lopende grondexploitatiebegrotingen plaatsgevonden. Bij deze herzieningen is met name geanticipeerd op de gewijzigde inflatiecijfers. De financiële verwerking van deze herziening zijn verwerkt in de voorliggende bestuursrapportage.

- Samen bouwen Meerdel
    - Doorschuiven kosten woonrijp maken naar 2024
- Woningbouwontwikkeling de Poolster
    - Doorschuiven kosten van 2022 naar 2023 inclusief inflatie

    - Reeds gerealiseerde opbrengst in 2022
    - Toename opbrengst a.g.v. gewijzigd programma
- Woningbouwontwikkeling Elckerlyc
    - Doorschuiven kosten van 2022 naar 2023 inclusief inflatie
    - Meeropbrengst als gevolg van inflatie
- Fase 1 Bramert-Noord, plaatsgevonden.
    - Doorschuiven kosten van 2022 naar 2023
    - Toename kosten als gevolg van inflatie
    - Doorschuiven opbrengst van 2022

Deze mutaties zijn budgettair neutraal verwerkt via de Algemene reserve bouwgrondexploitaties. Voor een toelichting per woningbouwontwikkeling wordt verwezen naar de jaarrekening 2022.

Poolster

De, in 2 juni 2022, vastgestelde grondexploitatiebegroting woningbouwprogrammering omvat 17 kavels ten behoeve van nultredenwoningen waarvan 10 kavels bestemd voor sociale woningbouw. In de 'Lokale prestatieafspraken' met de woningcorporaties is afgesproken dat Wooncorporatie Zaam Wonen in plaats van 10 sociale huurwoningen, 6 sociale huurwoningen en 4 huurwoningen voor de middenhuur gaat realiseren. Hierdoor wordt een extra grondopbrengst gerealiseerd van € 26.000.

Wonen en bouwen

Milieuleges omgevingsvergunningen

Zodra de Omgevingswet in werking treedt krijgen we als bevoegd gezag de mogelijkheid om leges te heffen over de besluiten voor omgevingsvergunningen ‘milieu’, hierna te noemen 'milieuleges'. Het heffen van milieuleges wordt opgenomen in onze legesverordening zodat de juridische grondslag geborgd is. De te verwachten legesopbrengsten voor 2023 waren ingeschat op € 34.000 (gebaseerd op verwachte aantallen zoals door de RUD ZL is aangegeven) en zijn in de begroting verwerkt. Aangezien de Omgevingswet echter pas op 1-1-2024 definitief in werking treedt, wordt het begrote bedrag thans weer uit de begroting van 2023 gehaald.

Huisvesting bijzondere doelgroepen

Gezamenlijk met de woningcorporaties wordt werk gemaakt van concrete huisvesting van twee urgente gezinnen. Hiertoe is in 2022 incidenteel werkbudget van € 90.000 beschikbaar gesteld. In 2022 is één project uitgevoerd en het andere project wordt door de corporatie nu in 2023 uitgevoerd. Het bij de jaarrekening 2022 overgebleven budget voor het 2e project wordt in deze bestuursrapportage 2023 voor een bedrag van € 44.000 opgenomen en is daarmee weer beschikbaar in 2023.

Onderzoeken volkshuisvesting

Om de kosten voor 2023 te dekken, zoals opgenomen in de concept woonzorgvisie Stein 2023-2028, wordt in 2023 gebruik gemaakt van een budget en onttrekking uit deze reserve van € 20.000 dat aanvankelijk in 2025 geraamd was

Indexeringen

Prijzen van consumentengoederen- en diensten waren in 2022 gemiddeld 10,0 procent hoger dan in 2021. De inflatie werkt uiteindelijk door in de tarieven 2023 van producten en diensten.
De impact op dit programma van de doorgevoerde prijsindexeringen bedraagt € 14.980 Dit heeft voornamelijk te maken met de stijging van de tarieven van automatisering en volkshuisvesting.

Wat gaat het kosten ?

Baten en lasten

(x € 1.000)	2023 primaire begroting	2023 begrotingswijzigingen tot berap	2023 mutaties in berap	2023	2024	2025	2026
					Meerjarenraming na berap		
Lasten	10.251	997	-343	10.904	4.580	1.575	1.493
Baten	9.075	395	-695	8.774	2.464	517	432
Saldo van baten en lasten	**-1.176**	**-602**	**-352**	**-2.130**	**-2.117**	**-1.058**	**-1.061**

Bestuur en ondersteuning en algemene dekkingsmiddelen

Bestuur

Gemeenteraad
In het kader van artikel 15 van de Gemeentewet is een advies gevraagd en uitgevoerd door een extern bureau. Met de kosten van deze adviesvraag was niet eerder rekening gehouden en bedragen € 12.000.

Bestuur
De vergoedingen lokale politieke ambtsdragers worden jaarlijks in de maand november geactualiseerd. Voor de doorrekening hiervan naar de diverse posten in de begroting 2023 (en het op peil brengen hiervan) is een bijstelling nodig van € 21.000.

Middengebied
Vanuit de gemeente Stein hebben wij een bijdrage geleverd aan de programma's Landbouw & Landschap en Toerisme van de Toekomst. Daarnaast is ingezet op de propositie voor de Regio Deal Zuid-Limburg Ingenieus, Groen en Gezond die door het Rijk is geselecteerd om medio 2023 tot een definitieve Regio Deal te komen.
In de primaire begroting 2023 was er rekening gehouden met uitgaven Middengebied van € 75.000. Vanuit de actuele inzichten is dit budget naar € 25.000 teruggebracht. Dit betreft een budgettair neutrale mutatie, aangezien dit uit een reserve wordt gedekt.

Beheer overige gebouwen en gronden

Restpercelen Bramert
Tegen het bestemmingsplan Bramert-Noord fase 1 is door één agrariër grenzend aan het plangebied beroep aangetekend bij de Raad van State. In de lijn met de 'Nieuwe zaakbehandeling' bij de bestuursrechter proberen we tot een minnelijke oplossing te komen in de vorm van een grondruil. Uitgangspunt is een toekomstbestendige verkaveling door middel van een ruiling.

Financieel-technisch dient de ruiling te worden verwerkt als verkoop en aankoop. Ten behoeve van de 'aankoop' dient krediet beschikbaar gesteld te worden. De verkoop geschiedt via de exploitatie. Een ruiling heeft tot gevolg dat voor een gedeelte van de te ruilen grond een afwaardering dient plaats de vinden. We zetten in op een maximale afwaardering tot een bedrag van € 82.000.

Overhead

BRO portaal
Om te voldoen aan de wettelijke vereisten van de Basisregistratie ondergrond (Bro) is voor de implementatie daarvan en beroep gedaan op een adviesbureau. Abusievelijk is het budget in 2022 via de slotwijziging afgeraamd. Dit wordt nu incidenteel met een bedrag van € 13.000 in deze bestuursrapportage hersteld.

ICT en automatisering
In de begroting 2023 is rekening gehouden met de lasten van een aantal projecten. In de loop van het eerste kwartaal 2023 bleek echter dat het daadwerkelijke aantal gewenste projecten vele malen groter is dan initieel zichtbaar was. Er heeft een inventarisatie plaatsgevonden van alle projecten die bekend zijn, waarbij rekening is gehouden met wettelijke verplichtingen, prioriteit en noodzakelijkheid. De extra lasten die hieruit voortvloeien zijn in deze bestuursrapportage meegenomen. Beoogde effecten hierbij zijn: meer stabiliteit, betere sturing en een pro actieve

dienstverlening. Daarnaast dient stagnatie in de lopende projecten voorkomen te worden, er een verdere doorontwikkeling plaatsvindt en dat aan de wettelijke verplichtingen voldaan wordt. Voor 2023 betreft dit de doorontwikkeling van I-Burgerzaken voor € 26.500, diverse overige projecten voor € 38.000 en project(leiding) € 174.000. De structurele lasten die hieruit voortvloeien bedragen € 35.000.

Sloop Vivaldi
In 2023 was er rekening gehouden met sloopkosten van Vivaldi van € 79.800. Aangezien de sloop nog niet in 2023 uitgevoerd gaat worden, zal dit budget doorgeschoven worden naar 2024. De verdere uitvoering hieromtrent zal onderzocht worden. Daarnaast wordt de geplande onttrekking aan de algemene reserve (dekking) ook doorgeschoven naar 2024.

Treasury

Rente
De financieringslasten zijn met een bedrag van € 310.000 bijgesteld. Dit voordeel is een gevolg van met name de zeer lage marktrente bij het aantrekken van kortlopende financiering.

Enexis
In de AvA van Enexis Holding N.V . van 13 april jl. is besloten om 50% over de reguliere winst van € 193 miljoen uit te keren en daarnaast wordt er voorgesteld om de verkoopopbrengst van Fudura € 100 miljoen uit te keren conform het advies van de Aandeelhouderscommissie (AHC). Bovengenoemde bedragen komen overeen met € 1,29 per aandeel.

Voor de gemeente Stein betekent de verkoop van Fudura een incidenteel voordeel in 2023 van circa € 307.500. Bij het opstellen van de begroting 2023 werd oorspronkelijk uitgegaan, op basis van de begrotingsbrief van de provincie, van een regulier dividend van Enexis van € 0,50 per aandeel. Het werkelijke uit te betalen dividend blijkt € 0,62 per aandeel. Dit levert nog eens een incidenteel voordeel op voor 2023 van circa € 56.600.

Belastingen

De lasten van de BSGW stijgen dit jaar met ruim € 1 miljoen. Hierdoor is een aanpassing van de begroting 2023 noodzakelijk. Oorzaken hiervan zijn de gestegen nieuwe CAO (7%), hogere indexeringen door leveranciers dan oorspronkelijk kon worden geraamd en de vacature van een medewerker verbijzonderde interne controle. Dit wordt noodzakelijk geacht om te kunnen voldoen aan de gewijzigde wet- en regelgeving om tot een rechtmatigheidsverklaring te kunnen komen.

De kostenstijging leidt voor de gemeente Stein tot een extra bijdrage van € 22.000 in 2023. Waardoor de totale bijdrage aan de BsGW voor 2023 uitkomt op € 495.000. Structureel zal deze wijziging vanaf 2024 zorgen voor een stijging in de bijdrage met gemiddeld € 25.000 per jaar.

Algemene uitkering

September- en decembercirculaire 2022
Verwerking van de september- en decembercirculaire is pas mogelijk in de bestuursrapportage. Deze circulaires zorgen in 2023 voor een extra baat van € 694.000.
Tevens heeft de Brede SPUK ook een effect op de algemene uitkering van -€ 106.000 door een verschuiving van algemene uitkering naar een specifieke uitkering.

Meicirculaire 2023
Op 31 mei is de meicirculaire 2023 gepubliceerd. De meicirculaire informeert de gemeenten over de omvang en de verdeling van de algemene uitkering, de integratie-uitkeringen en de decentralisatie-uitkeringen uit het gemeentefonds voor de jaren 2023 en verder.

Het financiële effect voor de gemeente Stein is structureel verwerkt in deze bestuursrapportage.

De meicirculaire 2023 heeft het volgende effect op onze begroting:

	2023	2024	2025	2026
Accresontwikkeling in mei 2023, ujr 2023 t/m 2028	337	820	1.286	1.347
Financieringssystematiek				
Uitkeringsfactor en hoeveelheidsverschillen	-46	-1	-266	-538
Integraal Zorgakkoord (WMO abonnementstarief)			179	174
Terugdraaien eigen bijdrage huishoudelijke hulp WMO			163	159
Herinvoering eigen bijdrage WMO				-369
Jeugdzorg		2.076	1.324	26
Overig	99	224	180	11
IU/DU/SU	-54	-116	-116	-116
Effect WOZ	-243	-460	-462	-449
Participatie (IU)	209	190	151	128
Voogdij/18+ (IU)	429			
Subtotaal:	638	190	151	128
Effect meicirculaire 2023	**837**	**2.838**	**2.545**	**468**
Bijstelling stelpost loonstijgingen		**-375**	**-858**	**-1.253**
Bijstellen lasten Participatie (IU)	**-208**	**-190**	**-151**	**-128**
Stelpost prijscompensatie		**-108**	**-108**	**-108**
Vrijval stelpost Jeugd		**-1.840**	**-1.102**	
Bijstelling stelpost Jeugd			**-127**	**-127**
Totaal effect meicirculaire 2023	**629**	**325**	**198**	**-1.147**

De belangrijkste ontwikkelingen in de meicirculaire:

Accres
Sinds de meicirculaire 2022 is het accres gesplitst in een volume- en een nominaal deel, waarbij het nominale deel ter compensatie is van loon- en prijsstijging en het volumedeel ter compensatie van bevolkingstoename en reëel accres. In de meicirculaire 2023 zijn de LPO-accressen voor de jaren 2023 tot en met 2027 bijgewerkt en is sprake van een opwaartse bijstelling voor alle jaren.

Structurele rijksbijdrage vanaf 2027
Vooruitlopend op een nieuwe financieringssystematiek heeft het kabinet in de septembercirculaire 2022 in 2026 eenmalig € 1 miljard beschikbaar gesteld. Dit bedrag is in de meicirculaire 2023 vanaf 2027 structureel opgenomen.

Nieuwe financieringssystematiek
Het kabinet heeft besloten om het gemeentefonds voor de volume-ontwikkeling vanaf 2027 te indexeren op basis van de ontwikkeling van het bruto binnenlands product. In de meicirculaire 2023 is een beschrijving van de hoofdlijnen van een nieuwe financieringssystematiek opgenomen. De nieuwe financieringssystematiek houdt in dat de volumeontwikkeling van het gemeentefonds vanaf 2027 wordt gebaseerd op een historisch gemiddelde van de ontwikkeling van het bruto binnenlands product (bbp). In de meicirculaire 2023 is de nieuwe financieringssystematiek nog niet verwerkt.

Jeugdzorg
Het Rijk en de VNG hebben 18 april dit jaar een financieel principeakkoord bereikt voor de Hervormingsagenda Jeugd. In de meicirculaire 2023 wordt voor jeugdzorg, onder voorbehoud van omzetting naar een definitief akkoord op de Hervormingsagenda, voor 2024 € 1.454 miljoen en voor 2025 € 954 miljoen beschikbaar gesteld.
Voor de jaren 2026 en verder blijven de middelen gereserveerd en zal toevoeging aan de algemene uitkering plaatsvinden na het advies van de deskundigencommissie en besluitvorming daarover.

De gevormde stelpost dient voor 2024 en 2025 dan ook vrij te vallen.

Stelpost loonstijgingen
De stelpost loon- en prijs-stijgingen dient bijgesteld te worden op het niveau van de genoemde percentages in de meicirculaire.

Overige baten en lasten

Loonstijgingen
In de begroting 2023 en volgende jaren is in de stelpost loonstijgingen rekening gehouden met een jaarlijkse loonkostenontwikkeling van 2%. De thans van kracht zijnde Cao Gemeenten is in deze bestuursrapportage doorgerekend. De stelpost "loonstijgingen" die daarvoor in de primaire begroting stond was hiervoor niet toereikend. Voor deze doorberekening naar de diverse salarisposten en het opnieuw op peil brengen van deze stelpost naar 2% in deze bestuursrapportage een verdere bijstelling moeten plaatsvinden van € 399.000 in 2023, € 454.000 in 2024, € 500.000 in 2025 en € 553.000 in 2026.

Naar aanleiding van de, in de meicirculaire gepubliceerde percentages voor loonstijgingen, heeft vervolgens een verdere bijstelling van deze stelpost plaatsgevonden zoals verwoord in de begrotingsbrief van de provincie. Deze percentages bedragen 5,2% in 2024, 5,8% in 2025 en 4,8% in 2026 en leiden tot de volgende aanvullende bijstellingen: € 375.000 in 2024, € 858.000 in 2025 en € 1.253.000 in 2026.

Stelpost prijscompensatie
Bij de bestuursrapportage 2022 is reeds rekening gehouden met hogere inflatie dan op dat moment was voorzien door een buffer te creëren op de stelpost prijscompensatie. Die buffer is destijds gecreëerd door een deel van het acres van de septembercirculaire op deze stelpost te verwerken. In deze bestuursrapportage zijn budgetten verder geïndexeerd op basis van werkelijk doorgevoerde loon- en prijsstijgingen. Daarom is deze stelpost met een gemiddeld structureel bedrag van circa € 350.000 afgeraamd.

Naar aanleiding van de meicirculaire heeft, zoals verwoord in de begrotingsbrief van de provincie, vervolgens een structurele bijstelling van deze stelpost plaatsgevonden met € 108.000 vanaf 2024.

Stelpost inkoop
Voor het jaar 2025 is een inkooptaakstelling van € 50.000 opgenomen. Vanaf 2026 is dit structureel € 75.000. Inmiddels zijn structurele besparingen gerealiseerd door een aantal aanbestedingen die inmiddels zijn afgerond. De aanbestedingen van onder andere een clientvolgsysteem, openbare verlichting en directievoering op onderhoud van wegen hebben ertoe geleid dat de structurele taakstelling op deze stelpost hiermee gerealiseerd kon worden.

Mutaties reserves

Mutaties reserves
Onderstaand volgt een overzicht en een toelichting op de mutaties van de reserves, die in de bestuursrapportage hebben plaatsvonden. In de bijlagen vindt u een totaaloverzicht van de reserves.

Mutaties reserves bestuursrapportage 2022	Toevoeging	Onttrekking
Algemene reserve	0	-52
Reserve krimp	0	20
Reserve egalisatie afval	0	45
Reserve bijdrage ESZL	0	-50

Reserve invoering omgevingswet	0	116
Reserve pilots duurzaamheid	0	454
Reserve noodfonds	0	7
Algemene reserve bouwgrondexploitaties	-89	0
Totaal	**-89**	**540**

Algemene reserve
In 2023 was er rekening gehouden met sloopkosten van Vivaldi. Aangezien de sloop nog niet in 2023 uitgevoerd gaat worden, wordt zowel de uitgaven als de onttrekking aan de algemene reserve van € 72.000 doorgeschoven naar 2024. De verdere uitvoering hieromtrent zal onderzocht worden.

De bijdrage aan de geluidsschermen haven Stein heeft niet plaatsgevonden in 2022. De uitgaven waren in 2021 doorgeschoven naar 2022 via de algemene reserve, maar vervolgens niet naar 2023. Dit is in deze berap hersteld.

Reserve krimp
Een bedrag van € 20.000 dat aanvankelijk in 2025 onttrokken zou worden wordt naar 2023 gehaald ter dekking van kosten die in 2023 voortvloeien uit de concept woonzorgvisie Stein 2023-2028

Reserve afval
Zoals in de begroting 2023 is vermeld, worden de kosten die voortvloeien uit het Regionaal Uitvoeringsplan VANG 2022-2025 worden voor 100% gedekt uit de afvalstoffenheffing en komen bovenop de reguliere afvalbegroting. Om de stijging van de incidentele kosten per huishouden te dempen, worden deze verspreid over de doorlooptijd van het uitvoeringsplan in de periode 2023-2025. Daarnaast worden de incidentele kosten gedempt door inzet van het egalisatiereserve (€ 135.000), ook dit wordt verspreid over drie jaar. (3 x € 45.000). In deze berap wordt € 45.000 onttrokken aan de reserve egalisatie afval. Deze mutatie verloopt budgettair neutraal.

Reserve omgevingswet
De reserve Omgevingswet wordt aangewend voor een aanvullend bedrag van € 115.500 in 2023 en € 80.000 in 2024 om een aantal deelprojecten uit te voeren en af te ronden vóór de inwerkingtreding zoals beschreven bij het programma ruimtelijke ordening en volkshuisvesting.

Reserve duurzaamheid
Via de jaarrekening 2022 zijn een drietal onderdelen bestemd en gestort in de reserve duurzaamheid. Dit betreft een bedrag van 454.000 die betrekking hebben op energie-armoede, energietoeslag en middelen bestemd voor klimaatakkoord.
In de bestuursrapportage wordt dit vervolgens onttrokken aan de reserve duurzaamheid.

Reserve ESZL
Er wordt € 50.000 minder onttrokken aan de reserve ESZL omdat de uitgaven rondom Midden-Gebied lager zijn dan oorspronkelijk geraamd.

Reserve noodfonds
In de noodfonds reserve wordt een onttrekking gedaan van € 7.314 voor ondersteuning aan verenigingen.

Reserve bouwgrondexploitaties
Bij de samenstelling van de jaarrekening 2022, januari 2023, heeft tevens de herziening van de grondexploitatiebegrotingen plaatsgevonden. De financiële verwerking van deze herziening zijn

verwerkt in de voorliggende bestuursrapportage en hebben tot gevolg dat € 89.000 minder wordt gestort in de Algemene reserve.

Indexeringen

Prijzen van consumentengoederen- en diensten waren in 2022 gemiddeld 10,0 procent hoger dan in 2021. De inflatie werkt uiteindelijk door in de tarieven 2023 van producten en diensten.
De impact op dit programma van de doorgevoerde prijsindexeringen bedraagt € 248.000.

Wat gaat het kosten ?

Baten en lasten

	2023				2024	2025	2026
	primaire begroting	begrotings-wijzigingen tot berap	mutaties in berap	Totaal na berap	Meerjarenraming na berap-I		
(x € 1.000)							
Lasten	13.186	1.076	674	14.936	14.370	14.964	15.882
Baten	53.629	20	2.242	55.891	57.870	60.779	58.027
Saldo van baten en lasten	**40.443**	**-1.056**	**1.568**	**40.955**	**43.500**	**45.815**	**42.145**
Toevoeging reserves	1.738		-89	1.648	5		
Onttrekking reserves	2.640	2.618	540	5.799	1.520	269	269
Resultaat	**41.345**	**1.562**	**2.198**	**45.105**	**45.015**	**46.085**	**42.414**

PARAGRAFEN

Grondbeleid

Poolster
Bij de samenstelling van de jaarrekening 2022, januari 2023, heeft tevens de herziening van de grondexploitatiebegroting Poolster plaatsgevonden.

Bij deze herzieningen is met name geanticipeerd op de gewijzigde inflatiecijfers. Verder heeft voor de woningbouwontwikkeling Poolster een wijziging in de programmering plaatsgevonden.

De, in 2 juni 2022, vastgestelde grondexploitatiebegroting woningbouwprogrammering omvat 17 kavels ten behoeve van nultredenwoningen waarvan 10 kavels bestemd voor sociale woningbouw. In de 'Lokale prestatieafspraken' met de woningcorporaties is afgesproken dat Wooncorporatie Zaam Wonen in plaats van 10 sociale huurwoningen, 6 sociale huurwoningen en 4 huurwoningen voor de middenhuur gaat realiseren. Hierdoor wordt een extra grondopbrengst gerealiseerd van € 26.000.

De herziene grondexploitatiebegroting sluit met een negatief resultaat op eindewaarde van € 219.000.

Kosten			
Verwerving	€	272.183	
Bouw- en Woonrijp maken	€	443.635	
Plankosten	€	70.868	
Rentekosten	€	969	
Totaal kosten			**€ 787.654**
Opbrengsten			
Uitgifte van gronden	€	568.400	
Totaal opbrengsten			**€ 568.400**
Resultaat op eindwaarde (tekort)			**€ 219.254**

De financiële verwerking van de herziening zijn verwerkt in de voorliggende bestuursrapportage.

FINANCIELE BEGROTING

Totaal lasten en baten

(x € 1.000)	2023 primaire begroting	2023 begrotings-wijzigingen	2023 bestuurs rapportage	2023 Totaal	2024 Meerjarenraming	2025 Meerjarenraming	2026 Meerjarenraming
Bestuur en ondersteuning	-2.918	-183	-194	-3.295	-2.836	-2.777	-2.770
Veiligheid	-2.634	0	-148	-2.781	-2.708	-2.749	-2.691
Verkeer en vervoer en waterstaat	-4.703	11	-6	-4.698	-4.902	-5.085	-5.441
Economie	-829	-220	18	-1.030	-469	-500	-498
Onderwijs	-2.815	56	-61	-2.820	-2.925	-3.187	-3.089
Sport, cultuur en recreatie	-4.901	-21	-5	-4.927	-4.881	-4.913	-4.954
Sociaal domein	-22.963	-1.124	-368	-24.455	-23.470	-23.642	-23.650
Volksgezondheid en milieu	-458	-175	-298	-931	-375	-372	-324
Ruimtelijke ordening en volkshuisvestiging	-1.176	-602	-352	-2.130	-2.117	-1.058	-1.061
Totaal baten en lasten per programma	**-43.422**	**-2.258**	**-1.388**	**-47.068**	**-44.707**	**-44.309**	**-44.502**
Lokale heffingen	5.852		-9	5.842	5.906	6.062	6.238
Algemene uitkeringen	46.254		1.425	47.680	50.497	53.142	50.174
Dividend	263		368	632	143	221	221
Saldo financieringsfunctie			198	198	-9		
Overige algemene dekkingsmiddelen	-490	-393	718	-164	-627	-1.327	-1.957
Totaal algemene dekkingsmiddelen	**51.880**	**-393**	**2.701**	**54.188**	**55.910**	**58.099**	**54.677**
Overhead	-8.494	-480	-964	-9.938	-9.550	-9.482	-9.736
Onvoorzien					-25	-25	-25
Vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0	0
Saldo van baten en lasten	**-36**	**-3.131**	**349**	**-2.818**	**1.654**	**4.308**	**439**
Toevoegingen/onttrekkingen reserves							
Mutaties reserves	903	2.618	630	4.150	1.516	269	269
Mutaties reserves	**903**	**2.618**	**630**	**4.150**	**1.516**	**269**	**269**
Resultaat	**867**	**-513**	**979**	**1.332**	**3.169**	**4.577**	**708**

BIJLAGEN

Bijlage I Reserves en voorzieningen

RESERVES	Stand 31-dec 2022	Storting 2023	Onttrekking 2023	Stand 31-dec 2023	Storting 2024	Onttrekking 2024	Stand 31-dec 2024	Storting 2025	Onttrekking 2025	Stand 31-dec 2025	Storting 2026	Onttrekking 2026	Stand 31-dec 2026
Algemene reserve	16.400	148	3.467	13.082	5	72	13.015	0	0	13.015	0	0	13.015
Reserve knelpunten gemeentelijke huisvesting (B)	1.183	0	49	1.134	0	49	1.084	0	49	1.035	0	49	986
Reserve uitbreiding sporthal Stein (B)	82	0	20	61	0	20	41	0	20	20	0	20	0
Reserve sociaal domein	510	0	0	510	0	0	510	0	0	510	0	0	510
Reserve nieuwbouw IKC de Triviant (B)	130	0	26	105	0	26	79	0	26	54	0	26	28
Reserve Mergelakker (B)	101	0	17	84	0	17	68	0	17	51	0	17	34
Reserve MFC Stein (B)	204	0	7	197	0	7	191	0	7	184	0	7	177
Reserve Maaslandcentrum (B)	78	0	20	59	0	20	39	0	20	20	0	20	0
Reserve egalisatie afval	799	0	45	754	0	0	754	0	0	754	0	0	754
Reserve krimp	995	0	617	378	0	49	329	0	29	300	0	29	271
Reserve regiobijdrage	290	0	0	290	0	0	290	0	0	290	0	0	290
Reserve incidentele investeringen (B)	904	0	76	827	0	76	751	0	73	678	0	73	605
Reserve archeologisch museum (B)	85	0	8	77	0	8	69	0	8	61	0	8	54
Reserve stationsomgeving	1.000	0	0	1.000	0	1.000	0	0	0	0	0	0	0
Reserve fietsbrug Meers	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Reserve bijdrage ESZL	261	0	25	236	0	75	161	0	0	161	0	0	161
Reserve bouwgrondexploitaties	1	0	0	1	0	0	1	0	0	1	0	0	1
Reserve renovatie brug Urmond	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Reserve doorontwikkelingsbudget	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Reserve pilots duurzaamheid	369	0	654	-286	0	0	-286	0	0	-286	0	0	-286
Reserve invoeringomgevingswet	416	0	271	145	0	80	65	0	0	65	0	0	65
Reserve parkeerplaats veer Berg ad Maas	340	0	14	326	0	14	313	0	14	299	0	14	286
Reserve parkeerplaats Steinerbos	200	0	0	200	0	8	192	0	8	184	0	8	176
Reserve noodfonds	950	0	207	743	0	0	743	0	0	743	0	0	743
Reserve uitvoeringsagenda toerisme 23-26	90	1.000	250	840	0	0	840	0	0	840	0	0	840
Reserve omscholingsfonds	0	500	0	500	0	0	500	0	0	500	0	0	500
Totaal	**25.389**	**1.648**	**5.772**	**21.265**	**5**	**1.520**	**19.749**	**0**	**269**	**19.480**	**0**	**269**	**19.211**

VOORZIENINGEN

	Stand 31-dec 2022	Storting 2023	Onttrekking 2023	Stand 31-dec 2023	Storting 2024	Onttrekking 2024	Stand 31-dec 2024	Storting 2025	Onttrekking 2025	Stand 31-dec 2025	Storting 2026	Onttrekking 2026	Stand 31-dec 2026
Voorzieningen dubieuze vorderingen woonwagenbewoners	5	0	0	5	0	0	5	0	0	5	0	0	5
Voorziening groot onderhoud wegen	370	975	1.258	87	895	824	158	945	1.103	0	805	325	479
Voorzieningen verwachte verliezen gondexploitaties	335	-26	0	309	0	309	0	0	0	0	0	0	0
Voorziening onderh. Kunstwerk en viaduct.	195	43	31	207	43	19	231	43	100	174	43	50	167
Voorziening kleine monumenten	2	0	0	2	0	0	2	0	0	2	0	0	2
Voorziening dubieuze debiteuren sociale zaken	1.059	32	32	1.059	32	32	1.059	32	32	1.059	32	32	1.059
Voorziening pensioenvoorziening (oud) wethouders	1.384	75	59	1.400	75	59	1.416	75	59	1.432	75	59	1.448
Voorziening dubieuze debiteuren	134	0	0	134	0	0	134	0	0	134	0	0	134
Voorziening (groot) bouwkundig onderhoud BOP	1.578	538	391	1.726	538	658	1.606	538	507	1.638	538	692	1.485
Voorziening groot sporttechnisch onderhoud	392	34	82	344	34	15	362	34	73	323	34	190	167
Voorziening wethouderuitkeringen	369	58	134	293	35	105	223	20	90	153	0	52	100
Voorziening riool (cf art 44 lid 2 BBV)	665	0	290	375	0	0	375	0	0	375	0	0	375
Voorz verw verliezen voorm Vivaldi	83	0	0	83	0	0	83	0	0	83	0	0	83
Voorziening verlofsparen	25	20	0	45	20	0	65	20	0	85	20	0	105
Totaal	**6.597**	**1.747**	**2.276**	**6.069**	**1.671**	**2.020**	**5.720**	**1.707**	**1.963**	**5.464**	**1.546**	**1.400**	**5.611**

Bijlage II Investeringsplanning

Investeringsplanning (x € 1.000)	2023 primaire begroting	2023 begrotings-wijzigingen tot berap	2023 doorge-schoven	2023 berap	2023 totaal na berap	begroting 2024	begroting 2025	begroting 2026
Bus wijk Urmond 9	0	0	0	0	0	0	53	0
Bus transport 12	0	0	0	0	0	0	55	0
Maaimachine 3delig	0	0	0	0	0	0	85	0
Tractor	0	0	0	0	0	0	70	0
Aanschaf meubilair en inrichting gemeent	22	24	7	5	58	24	24	24
Ipads tbv raadsleden	0	0	0	0	0	0	0	12
Gemeenschappelijke Machtigings	0	10	0	0	10	0	0	0
Telefoontoestellen	0	0	100	50	150	0	0	100
Burostoelen gemeentehuis	0	70	0	-70	0	70	0	0
Hardware werkplekken mobiele devices	0	0	220	0	220	0	0	220
Digitaal archiveren	0	37	0	3	40	0	0	0
Applicatie SGIV (Squit,RO,Regelhulp)	0	38	15	0	53	0	0	0
Hal gemeentehuis	0	89	7	0	96	0	0	0
Bramert-Noord restpercelen	0	0	0	146	146	0	0	0
Switches core werkplek	25	0	0	0	25	0	0	0
Cameratechniek raadzaal	32	0	0	-32	0	32	0	0
Camerasysteem gemeentehuis	30	0	0	3	33	0	0	0
Maaimachine zeroturn	50	0	0	0	50	0	0	0
Koppelingen Makelaar andere applicaties	15	0	0	0	15	0	0	0
Aanschaf netwerkcomponenten	15	0	0	0	15	0	0	0
Bestuur en ondersteuning	**189**	**268**	**349**	**105**	**911**	**126**	**287**	**356**
Vervangen camera's cameratoezicht	60	0	0	0	60	0	0	0
Veiligheid	**60**	**0**	**0**	**0**	**60**	**0**	**0**	**0**
GGA Stein centrum wegen	0	0	0	0	0	0	50	1.100
Vervangen lichtmasten	0	37	0	0	37	40	142	47
Verkeersmaatr veilige schoolomgeving	200	53	101	0	354	200	200	200
Jaagpaden Julianakanaal	0	0	0	0	0	50	1.000	0
Aanpak rotondes BPS	2.000	-180	116	-2.389	-453	2.389	1.200	0

Gebiedsvisie Dorine Verschureplein	0	125	0	-65	60	190	250	750
GGA Nieuwdorp (wegen)	0	185	0	0	185	100	2.400	2.400
GGA Meers	0	0	0	0	0	50	2.550	2.550
Stationsomgeving	0	414	0	0	414	500	0	0
Herinrichting Koolweg	0	0	0	0	0	0	50	1.050
Snelfietspad	0	0	0	0	0	0	750	0
Parkeerplaats brasserie Steinerbos	0	0	0	0	0	0	200	0
Verkeerskundige aanpassingen Obbichterst	0	0	0	0	0	20	400	0
LED armaturen openbare verlichting	200	133	79	-100	312	234	166	0
Reconstructie Mauritsweg Stein	700	-17	5	100	788	0	0	0
Reconstructie Jurgenstraat	0	0	534	-100	434	0	0	0
Opknappen Beatrixplein	416	0	0	-416	0	416	0	0
Toegankelijkheid openbare ruimte	0	0	21	0	21	0	0	0
Parkeerplaats veer Berg ad Maas	0	0	150	0	150	0	0	0
Parkeerplaats Steinerbos	0	200	0	50	250	0	0	0
Maatregelen rotondevisie	0	88	13	0	101	0	0	0
Omvormen jaagpad Molenweg tot fietspad	234	0	0	-184	50	184	0	0
Aanpassen rotonde Steinerweg-Koolweg	400	0	0	-350	50	350	0	0
Fietspadenstructuur	100	42	0	0	142	650	0	0
Trage paadjes	500	0	0	0	500	0	0	0
Reconstructie Michiel de Ruyterstraat	100	0	0	0	100	1.200	0	0
Wegreconstructie Urmonder parallelweg	685	0	0	0	685	0	0	0
Wegreconstructie westelijke Kanaalweg	437	0	0	0	437	0	0	0
Wegreconstructie Ondergenhousweg/Steenwe	410	0	0	0	410	0	0	0
Herstel oude dorpskernen	0	0	0	0	0	750	0	750
Grote Straat Beekstraat (wegen)	0	0	0	0	0	500	0	0
Wegreconstructie Schoorweg	0	0	0	0	0	190	0	0
Parkeerplaatsen Beekstraat/de Bath	0	0	0	0	0	155	0	0
Kruising Meerser Eindstraat-Maasbanderke	0	0	0	0	0	175	0	0
Heerstraat Zuid (wegen)	0	0	0	0	0	0	0	50
Verkeer vervoer en waterstaat	**6.382**	**1.080**	**1.017**	**-3.453**	**5.026**	**8.342**	**9.358**	**8.897**
Fietsrouteplan rivierplan Maasvallei	426	0	0	-387	40	387	0	0
Economie zaken	**426**	**0**	**0**	**-387**	**40**	**387**	**0**	**0**
Uitbreiding Groenewald meubilair	0	0	0	0	0	0	204	0

Renovatie Avonturijn Berg aan de Maas	0	1.519	0	-19	1.500	0	0	0
Renovatie Avonturijn Berg ad Maas-Instal	0	588	-82	19	525	0	0	0
Uitbreiding Groenewald bouwkosten	2.166	672	0	-866	1.971	3.224	0	0
Uitbreiding Groenewald technische instal	0	0	0	0	0	1.974	0	0
Onderwijs	**2.166**	**2.779**	**-82**	**-866**	**3.997**	**5.198**	**204**	**0**
Vervangen speelvoorzieningen	120	254	0	0	374	186	27	0
Mergelakker: clubhuis gebouw tennis	0	24	0	-24	0	0	0	0
Vervangen armaturen veldverl Nederheides	0	11	0	-11	0	0	0	0
Vervangen accom.afrastering voetb Urmond	0	30	0	0	30	0	0	0
Renovatie kunstgrasveld Hetjen veld A	457	17	0	-457	17	457	0	0
Vervangen masten veldverl Molenpark	0	12	0	-12	0	0	0	0
Vervangen ballenvangers voetb Molenpark	0	14	0	0	14	0	0	0
Verv veldafr,staalm, ballenv voetbal IVS	0	20	0	0	20	0	0	0
Mergelakker veld B & C - renovatie	0	0	209	0	209	0	0	0
Hetjen & Mergelakker - robotmaaiers	0	0	8	0	8	0	0	0
Mergelakker veld B & C - inrichting	0	0	7	0	7	0	0	0
Renovatie Brasserie Steinerbos	0	0	22	0	22	0	0	0
Speelvoorziening Kampstraat Urmond	0	60	0	0	60	0	0	0
Maatr duurzaamheid Hetjen veld A	34	0	0	-34	0	34	0	0
Armaturen Mergelakker /Nederheide	0	0	0	52	52	0	0	0
Aankoop grond levensbomenbos	0	0	0	50	50	0	0	0
Levensbomenbos	0	0	0	50	50	148	0	0
Sport, cultuur en recreatie	**611**	**441**	**246**	**-386**	**913**	**825**	**27**	**0**
GGA Stein centrum riool	0	0	0	0	0	0	50	1.100
Bus Stein Schoon 8	0	0	0	0	0	0	53	0
Rioned riool	0	0	0	0	0	0	27	0
Vervangen en relinen vrijvervalriolen	633	0	157	0	790	957	947	603
Wateroverlastmaatregelen	360	755	0	0	1.115	390	320	1.110
Emissie maatregelen	0	0	0	0	0	150	1.100	480
Afkoppelen riolen	200	200	0	0	400	200	200	200
GGA Meers riool	0	0	0	0	0	50	1.000	500
Vervangen pompgemalen	170	0	37	0	207	170	44	44
Vervangen / renoveren riool	0	0	324	0	324	0	0	0
Duurzaamheidlening zonnepanelen	0	0	1.422	-672	750	0	0	0

Civieltechnische wzh vervangen OGI's	0	125	0	0	125	0	0	0
Renovatie milieupark Stein	0	0	350	-300	50	300	0	0
Aanp rotonde Steinerweg-Koolweg (riool)	180	0	0	-180	0	180	0	0
Opknappen Beatrixplein (riool)	160	0	0	-160	0	160	0	0
Grote Straat Beekstraat (riool)	0	0	0	0	0	308	0	0
Heerstraat Zuid (riool)	0	0	0	0	0	0	0	50
Volksgezondheid en milieu	**1.703**	**1.080**	**2.291**	**-1.312**	**3.761**	**2.865**	**3.741**	**4.087**
Starterslening	100	0	80	150	330	0	0	0
Woonwagens inrichting	0	0	8	0	8	0	0	0
Woonwagens technische installaties	0	0	5	0	5	0	0	0
Woonwagens	0	0	38	0	38	0	0	0
Proactieve grondaankopen	0	0	128	0	128	0	0	0
Voorbereidingskrediet RHA	63	0	0	0	63	0	0	0
Voorbereidingskrediet Bruisend Hart	0	0	0	175	175	0	0	0
Aankoop grond stationsomgeving	0	86	0	0	86	0	0	0
Ruimtelijke ordening	**163**	**86**	**260**	**325**	**834**	**0**	**0**	**0**
Totaal	**11.700**	**5.734**	**4.082**	**-5.974**	**15.542**	**17.742**	**13.617**	**13.340**

Bestuur en ondersteuning

Telefoontoestellen
Het investeringsbudget voor de aanschaf van nieuwe telefoontoestellen wordt opgehoogd met een bedrag van € 50.000 in verband met het inrichten van een Mobile Device Management (MDM) omgeving en vervanging alle toestellen.

Bureaustoelen gemeentehuis
Aanschaf van bureaustoelen is nog niet nodig in 2023. Daarom wordt dit budget van € 70.000 doorgeschoven naar 2024.

Cameratechniek raadzaal
Aanschaf van en update/vervanging van de bestaande camerasystemen is nog niet nodig in 2023. Daarom wordt dit budget van € 32.000 doorgeschoven naar 2024.

Restpercelen Bramert Noord
Tegen het bestemmingsplan Bramert-Noord fase 1 is door één agrariër grenzend aan het plangebied beroep aangetekend bij de Raad van State. In de lijn met de 'Nieuwe zaakbehandeling' bij de bestuursrechter proberen we tot een minnelijke oplossing te komen in de vorm van een grondruil. Uitgangspunt is een toekomstbestendige verkaveling door middel van een ruiling. Financieel-technisch dient de ruiling te worden verwerkt als verkoop en aankoop. Ten behoeve van de 'aankoop' dient krediet beschikbaar gesteld te worden.

Verkeer en vervoer

LED armaturen en lichtmasten
Vervangen LED-armaturen
De bestaande PL-armaturen moeten vervangen worden om 2 redenen. Om te voldoen aan de doelstelling van het Klimaatakkoord en omdat PL lampen niet meer gemaakt mogen worden. Voor deze vervanging is een investering nodig, die over 3 jaren (2023, 2024 en 2025) wordt verdeeld, te weten voor 2023 € 233.500, voor 2024 € 233.500 en voor 2025 € 166.000. De vervanging wordt planmatig uitgevoerd.

Vervangen lichtmasten
Op basis van de leeftijd en de theoretische levensduur van de lichtmasten is een inschatting gemaakt van de benodigde investeringen. Jaarlijks wordt een selectie van lichtmasten onderzocht. Op basis van dit onderzoek kunnen lichtmasten langer dan hun theoretische levensduur blijven staan. De vervanging van de lichtmasten wordt planmatig uitgevoerd voor 2023 voor € 39.500, voor 2024 voor € 41.500 en voor 2025 €46.500.

Rotondes BPS
Op de afritten van de A2 in Elsloo en de Sanderboutlaan ontstaat in de spitsuren verkeersopstoppingen. Deze opstoppingen zorgen regelmatig ook voor terugslag op de autosnelweg. Dit is onwenselijk en gevaarlijk.

Door ingenieursbureau HaskoningDHV is een studie uitgevoerd naar de mogelijke oplossingen hiervoor. Het ziet ernaar uit dat de beste oplossing is, om de oprit aan de oostzijde ca. 100 m naar het noorden te verplaatsen, richting gate 7 en hier een stoplicht te plaatsen. De benodigde aanpassingen liggen in de gemeente Sittard-Geleen en op grondgebied van Rijkswaterstaat en DSM. Daarnaast is de Chemelot site een belangrijke stakeholder vanwege de ligging van gate 7 ter plekke. Met bovengenoemde partijen zijn wij ambtelijk en bestuurlijk in overleg om te komen tot een oplossing die door alle partijen gedragen wordt. Naast de technische en verkeerskundige aspecten speelt hier een rol het feit dat er onvoldoende budget is voor deze oplossing. Wij verwachten dat in het derde kwartaal van 2023 in het bestuurlijk overleg van de

gebiedsverkenning Westelijke Mijnstreek (waar dit project bestuurlijk is verankerd) een besluit hierover genomen wordt.

De gevolgen van dit besluit voor de gemeente Stein leggen wij aan uw raad voor middels een raadsvoorstel. Naar verwachting zal dit raadsvoorstel in november 2023 in de raad worden gebracht voor besluitvorming.

Het nader overleg met de stakeholders over de op- en afritten betekend tevens dat de uitvoeringsplanning opschuift en de uitvoeringsbudgetten voor 2023 niet worden aangesproken. In dit kader wordt voorgesteld het budget voor 2023 van € 2.388.600 door te schuiven naar 2024, en het budget voor 2024 van € 1.000.000 wordt doorgeschoven naar 2025.

Gebiedsvisie Dorine Verschureplein
Eind Q3 wordt gestart met de voorbereidingen voor een gebiedsvisie voor het Dorine Verschureplein. Met de transformatievisie Elsloo als basis ligt er al veel informatie waarmee het interactieve proces om te komen tot een visie kan starten. De inschatting is dat hierdoor (vooralsnog) geen gebruik hoeft te worden gemaakt van een adviesbureau dat ons hierin begeleidt. Een deel van het budget van €65.000 is daarom doorgeschoven naar 2024.

Opknappen Beatrixplein
Het opknappen van de openbare ruimte hangt nauw samen met de herontwikkeling ter plaatse. In 2023 zijn echter nog geen haalbare plannen gepresenteerd waardoor het budget van €416.000 wordt doorgeschoven naar 2024.

Omvormen jaagpad Molenweg tot fietspad
Gezien de huidige voortgang van dit project, met een overschrijding van kosten ten opzichte van het geraamde bedrag door het aanbrengen van een damwandconstructie, wordt een deel van het budget doorgeschoven naar 2024.

In dit kader wordt voorgesteld € 50.000 te reserveren voor de engineering en kostenraming voor 2023 en het restant ad € 183.936 door te schuiven naar 2024.

Aanpassen rotonde Steinderweg-Koolweg
Bij de engineering van de rotonde Steinderweg-Koolweg is gebleken dat de huidige afmeting van de rotonde niet voldoet aan de huidige richtlijnen. De nieuwe rotonde wordt aangepast zodat deze voldoet aan de laatste richtlijnen. Om dit mogelijk te maken moeten een aantal kabels en leidingen verplaatst worden. De voorbereidingstijd van de nutsbedrijven bedraagt een half jaar, waardoor de uitvoering niet meer in 2023 kan plaatsvinden. De uitvoering zal begin 2024 worden ingepland. In dit kader wordt voorgesteld om een gedeelte van het budget a € 350.000 door te schuiven naar 2024. Of de kosten van het verleggen van de kabels en leidingen binnen het beschikbare budget passen is op dit moment nog niet bekend. Eventuele extra kosten hiervan worden in de volgende meerjarenbegroting verwerkt.

Parkeerplaats Steinerbos
Voor het project van de parkeerplaats achterzijde Steinerbos is € 200.000 geraamd.
De meest recente kostenraming laat een stijging zien, veroorzaakt door inflatie en andere noodzakelijke keuzes in materiaalgebruik.
Daarom is € 50.000 extra benodigd.

Parkeerplaats brasserie Steinerbos

Op 10 november 2022 heeft de raad een motie aangenomen voor een onderzoek naar de mogelijkheid voor het aanbrengen van verharding voor de brasserie in het Steinerbos. Dit onderzoek is in Q1, 2023 uitgevoerd. Voor het aanbrengen van verharding passend bij de

omgeving is een budget van € 200.000 benodigd. De aanleg van deze parkeerplaats is voorzien in 2025.

Economie

Fietsrouteplan rivierplan Maasvallei
Gezien de huidige voortgang van dit project, gelet op de oorspronkelijke planning en de openstelling van de hoogwaterbrug Maasband voor verkeer in Q4 2023 als onderdeel van deze fietsroute, wordt een deel van het budget doorgeschoven naar 2024.

In dit kader wordt voorgesteld € 40.000 te reserveren voor de voorbereiding voor 2023 en het restant ad € 386.387 door te schuiven naar 2024.

Onderwijs

Uitbreiding Groenewald
Voor de uitbreiding van Groenewald is door de gemeenteraad een totaalkrediet beschikbaar gesteld van € 7.423.087. De specificatie van dit bedrag ziet er als volgt uit:

- uitbreiding gebouw: € 7.219.087
- uitbreiding meubilair: € 204.000

De bevoorschotting geschiedt aan de hand van een door Stichting LVO opgesteld schema. Voor 2023 is een bedrag benodigd van € 1.971.344. De raming bedraagt € 2.837.635 hetgeen betekent dat € 866.291 kan worden doorgeschoven naar 2024.
Volgens het door het schoolbestuur opgestelde overzicht hoeft het krediet voor de uitbreiding van het meubilair eerst in 2025 beschikbaar te worden gesteld. Aanvankelijk was ervan uitgegaan dat deze middelen in 2024 betaalbaar moesten worden gesteld. Met als gevolg dat het bedrag van € 204.000 is doorgeschoven naar 2025.

Sport, cultuur en recreatie

Renovatie kunstgrasveld Hetjen
In verband met verbod op microplastics in 2027 (o.a. infill in kunstgras) wordt de renovatie uitgesteld naar 2024. Samen met de vereniging wordt in 2023 een traject ingezet om te komen tot een keuze tussen natuurlijke infill of een non-infill veld. In dit kader wordt voorgesteld om het budget van € 457.000 door te schuiven naar 2024.

Armaturen Mergelakker en Nederheide
Er wordt voorgesteld om bestaande investeringen samen te voegen tot een nieuwe investering ten behoeve van led-veldverlichting voor LTV Elsloo en IVS Berg aan de Maas. Er is geen extra investeringskrediet benodigd en ook geen extra kapitaallasten.

Levensbomenbos
In de beeldvormende vergadering van 25 januari 2023 bent u geïnformeerd over de plannen ten aanzien van het levensbomenbos. Om deze plannen verder uit te werken en voor te bereiden, wordt voorgesteld in te stemmen met een investeringskrediet van € 247.750. Dit bedrag wordt als volgt verdeeld: € 47.750 (voorbereidingskrediet) in 2023 en € 200.000 (uitvoeringsbudget) in 2024.

Volksgezondheid en milieu

Duurzaamheidslening zonnepanelen

Per 1 januari 2023 is het Zonnepanelenproject beëindigd. Echter op dat moment had Volta nog een wachtlijst van 91 aanvragen. Deze aanvragen worden in 2023 afgehandeld en het resterende budget € 672.103 is afgeraamd.

Renovatie milieupark
Momenteel wordt een aanbesteding voor het opstellen van een toekomstvisie op de regionale milieuparken voorbereid. Het valt nu niet in te schatten wat daarvan de consequenties voor het milieupark in Stein zijn. Dat maakt dat terughoudend moet worden omgegaan met het investeren in een vloeistofdichte vloer. Momenteel worden daarom andere mogelijkheden bekeken waarmee voor een geringe investering toch kan worden voldaan aan de milieu eisen die aan het gebruik van het milieupark worden gesteld. In dit kader wordt voorgesteld € 50.000 te reserveren voor de voorbereiding voor 2023 en het restant ad € 300.000 door te schuiven naar 2024.

Aanpassen rotonde Steinderweg-Koolweg (riool)
Bij de engineering van de rotonde Steinerweg-Koolweg is gebleken dat de huidige afmeting van de rotonde niet voldoet aan de huidige richtlijnen. De nieuwe rotonde wordt aangepast zodat deze voldoet aan de laatste richtlijnen. Om dit mogelijk te maken moeten een aantal kabels en leidingen verplaatst worden. De voorbereidingstijd van de nutsbedrijven bedraagt een half jaar, waardoor de uitvoering niet meer in 2023 kan plaatsvinden. De uitvoering zal begin 2024 worden ingepland. Of de kosten van het verleggen van de kabels en leidingen binnen het beschikbare budget passen is op dit moment nog niet bekend. Eventuele extra kosten hiervan worden in de volgende meerjarenbegroting verwerkt. In dit kader wordt voorgesteld € 180.000 door te schuiven naar 2024.

Opknappen Beatrixplein (riool)
Het opknappen van de openbare ruimte hangt nauw samen met de herontwikkeling ter plaatse. In 2023 zijn echter nog geen haalbare plannen gepresenteerd. In dit kader wordt voorgesteld € 160.000 door te schuiven naar 2024.

Ruimtelijke ordening

Starterslening
In de eerste vier maanden van 2023 zijn in totaliteit 12 startersleningen toegekend cq. aangevraagd. Zodat in 2023 voldoende budget beschikbaar is voor het toekennen van startersleningen is het budget verhoogd met € 150.000.

Voorbereidingskrediet Bruisend Hart
Eind 2022 heeft de stuurgroep WAP Nieuwdorp het plangebied en het ontwikkelprogramma voor het Bruisend Hart vastgesteld. Het plan is nader uitgewerkt in een KLC planvoorstel Stein en, met instemming van het College, voorgelegd aan de Provincie voor een financiële bijdrage. In maart 2023 hebben de gemeente en de provincie een KLC samenwerkingsagenda getekend die een projectbijdrage aan de gemeente (groot € 600.000) per 2024 mogelijk maakt. Hiervoor moet door de project betrokken partijen in 2023 diverse planvoorbereiding (w.o. ook de ruimtelijke procedure) worden opgestart. Voor het gemeentelijk aandeel aan de voorbereiding is in de bestuursrapportage 2023 een budgetbedrag ad € 175.000 opgenomen.